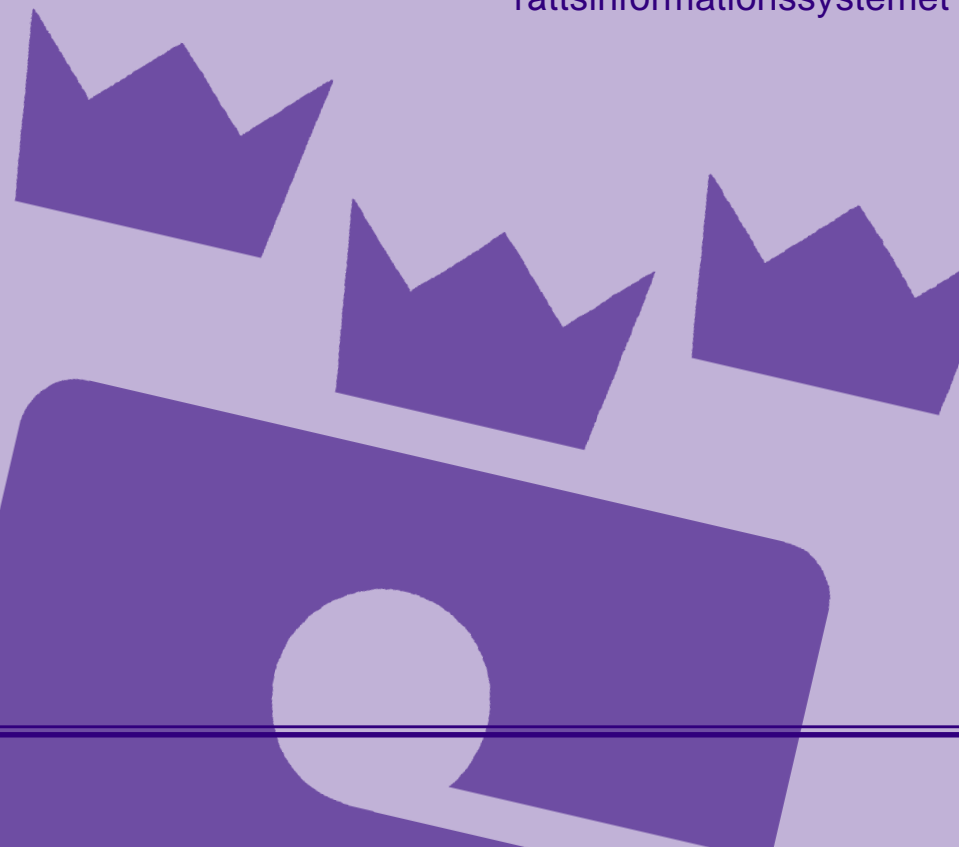

Slutredovisning

— myndigheternas arbete med införandet av
rättsinformationssystemet

Förvaltningsutvecklingsenheten
Per-Erik Wejshammar

Datum	2000-06-09	Diariernr	1999/0269-5
Ert datum	1999-06-23	Er beteckning	Ju1999/2978

Regeringen
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Slutredovisning av myndigheternas arbete med införandet av rättsinformationssystemet

Regeringen gav den 23 juni 1999 Statskontoret i uppdrag att samordna de informationsansvariga myndigheternas arbete för deltagande i det nya rättsinformationssystemet.

Statskontoret ska enligt uppdraget verka för att myndigheterna förbereder och organiserar sig så att de uppfyller kraven i rättsinformationsförordningen (1999:175). Statskontoret ska också informera de myndigheter som kan vara aktuella för att söka undantag från informationsskyldigheten enligt 14 § rättsinformationsförordningen om de förhållanden som kan komma att bli avgörande för myndighetens agerande. Uppdraget ska redovisas skriftligt till regeringen senast den 1 juni 2000. Bifogade promemoria utgör denna slutredovisning

En delredovisning har enligt uppdraget lämnats den 30 november 1999. Delredovisningen innehöll en redogörelse för hur långt myndigheterna ditintills hade kommit med arbetet att göra sin rättsinformation tillgänglig enligt rättsinformationsförordningen.

Det huvudsakliga underlaget för redovisningen utgörs av resultatet från en enkätundersökning som tillställts 65 myndigheter. Därutöver har ett antal såväl skriftliga som

mundliga kontakter med myndigheter legat till grund för redovisningen. Uppdraget är därmed slutfört.

Generaldirektör Knut Rexed har beslutat i detta ärende. Direktör Lars Dahlberg och byrådirektör Per-Erik Wejshammar, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Enligt Statskontorets beslut

Per-Erik Wejshammar

Slutredovisning

- myndigheternas arbete med införandet av rättsinformationssystemet

Innehållsförteckning		Sid
Sammanfattning		7
1	Uppdraget och utfört arbete	11
1.1	Uppdraget	11
1.2	Utfört arbete	12
2	Läget i myndigheterna – resultat av enkätundersökning, april 2000	13
2.1	Population och svarsfrekvens	13
2.2	Myndigheter som uppfyller kraven för etapp 1	14
2.3	Myndigheter som bedömer att kraven kommer att uppnås senast den 1 juli 2000	15
2.3.1	Uppgift om färdigtidpunkt	15
2.3.2	Planering av det återstående genomförandet	16
2.3.3	Återstående åtgärder / aktiviteter	16
2.4	Övriga myndigheter	20
2.5	Myndigheternas synpunkter inför kommande etapper	21
3	Statskontorets kommentarer angående genomförandet av etapp 1	22
3.1	Förtydligande riktlinjer	22
3.2	Bedömning av enkätresultatet	23
3.3	Information om undantaget i 14 § rättsinformationsförordningen	25
4	Statskontorets kommentarer inför kommande etapper	26
4.1	Analys av användarnas behov	26
4.2	Målbild för nästa etapp	27
4.3	Samordning och arbetsformer	28

4.4	Regeringskansliets övertagande av myndigheternas driftsansvar	28
4.5	Statskontorets X-ML-upphandling	30
Bilaga 1	Uppdrag till Statskontoret angående myndigheternas deltagande i rättsinformationssystemet	33
Bilaga 2	Statskontorets målbeskrivning för etapp 1	37
Bilaga 3	Uppföljningsenkät 2, april 2000	47
Bilaga 4	Sammanställning av svaren från uppföljningsenkät 2	51

Sammanfattning

Statskontoret har regeringens uppdrag (Ju1999/2978) att samordna myndigheternas arbete med införande av det nya rättsinformationssystemet. I enlighet med uppdraget har en lägesrapport avlämnats den 30 november 1999. Föreliggande rapport, som enligt uppdraget ska avlämnas senast den 1 juni 2000, utgör slutrapportering av uppdraget.

Underlag för rapporten är främst en enkätundersökning med fokus på att klargöra när myndigheterna bedömer att kraven enligt rättsinformationsförordningen (1999:175) respektive Statskontorets målbild för etapp 1 uppfylls.

Undersökningen visar enligt Statskontorets mening en tillfredsställande situation vad gäller myndigheternas förberedelser och införande av rättsinformationssystemets. Nedanstående tabell visar att fler än hälften av myndigheterna redan är klara. Samtliga övriga myndigheter som besvarat enkäten, och som inte sökt undantag, bedömer att de kommer att uppfylla kraven senast den 1 juli 2000.

Status	Antal
Redan färdiga myndigheter	38
Myndigheter som beräknar bli färdiga till 00-07-01	22
Övriga ¹	5
Summa	65

Det bör noteras att det är respektive myndighet som står för bedömningen om kraven uppfylls. Statskontoret har inte funnit anledning att göra någon närmare granskning av om förhållandena på varje enskild myndighet är i överensstämmelse med lämnade

¹ Här avses 3 myndigheter som ansökt om att bli undantagna från informationsskyldighet i enlighet med 14 § rättsinformationsförordningen (Arbetskyddsstyrelsen, Kriminalvårdsstyrelsen och Luftfartsverket), 1 myndighet som enligt egen utsägo inte omfattas av informationsansvar (Ekonomistyrningsverket) samt 1 myndighet som ännu inte tagit ställning i frågan huruvida man är informationskyldig eller ej (Allmänna Reklamationsnämnden).

uppgifter. De 22 myndigheter som ännu inte uppfyller kraven har i samband med enkätundersökningen redovisat vilka aktiviteter som återstår. En sammanställning av denna information finns i rapporten.

Det kan inte uteslutas att några myndigheter har underskattat det återstående arbetet med risk för att förseningar uppstår. Vidare kan oväntade problem inträffa som också påverkar införandeplanerna. Statskontoret bedömer dock att risken för förseningar till efter den 1 juli 2000 endast finnas hos några enstaka myndigheter. Likaså bedöms de eventuella konsekvenserna endast bli begränsade, såsom smärre förskjutningar av införandetidpunkten eller att publiceringen inte är fullständig vid ikraftträdandet, dvs att visst material fattas.

Någon ytterligare uppföljning från Statskontorets sida är inte aktuell innan ansvaret enligt rättsinformationsförordningen inträder. Regeringskansliet bör därför begära en ”klar-rapportering” från de myndigheter som ännu inte uppfyller kraven för att få information om respektive plan har kunnat fullföljas. Statskontoret har informerat myndigheterna om att undantag från informationsskyldigheten snarast måste sökas om kraven inte bedöms kunna uppfyllas senast den 1 juli 2000.

När det gäller det fortsatta införandet bör det, enligt Statskontorets mening, göras en analys av användarbehoven innan målen och kraven för kommande etapper läggs fast. I en analys bör även frågan om ett eventuellt fortsatt etappvist införande ingå. Det bör också göras en bedömning av vilka konsekvenser olika handlingsalternativ i förhållande till undantaget i 14 § rättsinformationsförordningen skulle innebära.

Statskontoret vill även peka på vikten av att planeringen tar hänsyn till myndigheternas förutsättningar och förmåga av att införa mer komplicerade lösningar. Regeringskansliet bör därför arbeta med en tydlig och detaljerad projektplan som löpande kommuniceras med myndigheterna. Planen måste innehålla fastställda tidsramar, milstolpar, delmål, kompetenskrav etc samt kunna utgöra underlag för myndigheternas kostnadsbedömningar.

Myndigheterna efterfrågar också ett mer operativt stöd i arbetet. Exempelvis bör tekniska krav och beslut som får praktiska konsekvenser för myndigheterna åtföljas av lösningar i form av grafiska mallar, dokumenttypsdefinitioner, anvisningar, informations- och utbildningsmaterial samt seminarier och handhävandeutbildning.

Statskontoret anser också att uppgifterna för Regeringskansliets samordningsfunktion bör ses över. Projektarbetet bör fortsättningsvis utföras av en sammanhållen genomförandegrupp med representanter från alla berörda myndighetsområden med aktivt arbetande deltagare. Det kan i sammanhanget dessutom även finnas skäl att överväga ett avskiljande av samordningsuppgiften från verkställandet av Regeringskansliets eget producent- och publiceringsansvar.

Vid ökade tekniska krav kan det förväntas att ett större antal ”små” myndigheter begär undantag och att därmed Regeringskansliet får ökade driftsmässiga åtaganden. Enligt Statskontorets mening bör Regeringskansliet överväga att genomföra en upphandling av en gemensam driftstjänst som myndigheterna kan utnyttja.

1 Uppdraget och utfört arbete

1.1 Uppdraget

Syftet med det nya rättsinformationssystemet är att tillförsäkra den offentliga förvaltningen och enskilda tillgång till grundläggande rättsinformation i elektronisk form.

Statskontoret har regeringens uppdrag att samordna myndigheternas arbete med införandet av det nya rättsinformationssystemet i ett första steg med målet att kraven i rättsinformationsförordningen ska uppfyllas.

Uppdraget ska utföras med utgångspunkt i de åtgärder som Statskontoret föreslog i rapporten "Myndigheternas förutsättningar för deltagande i ett nytt offentligt rättsinformationssystem" (Statskontorets rapport 1999:9). I den rapporten föreslogs att varje informationsansvarig myndighet

- Utser en ansvarig för genomförandet.
- Bildar en projektgrupp.
- Inventerar dokumentmaterialet och tar ställning till vilket material som ska göras tillgängligt.
- Vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa kvaliteten på den information som görs tillgänglig.
- Tar ställning till om myndighetens tekniska lösningar för publicering i elektronisk form bör byggas ut eller förändras på något annat sätt.
- Har en organisatorisk lösning för den löpande hanteringen av det material som ska ingå i systemet.
- Har en plan för kompetensutveckling om det nya rättsinformationssystemet.

Uppdraget ska slutredovisas skriftligt till regeringen senast den 1 juni 2000.

1.2 Utfört arbete

En delredovisning har i enlighet med uppdraget avlämnats den 30 november 1999 i "Lägesrapport – myndigheternas arbete med införandet av rättsinformationssystemet" (Stkt dnr 1999/0269-5). Rapporten redogör för hur långt myndigheterna ditintills hade kommit med arbetet att göra sin information tillgänglig enligt de krav som ställs upp i rättsinformationsförordningen.

Underlag för föreliggande rapport utgörs av en enkätundersökning samt övrig information som inhämtats vid kontakt med myndigheterna. Frågeformuläret framgår av bilaga 3.

Sedan delredovisningen avlämnades har Statskontoret haft löpande kontakter med Regeringskansliet och myndigheterna. Under arbetets gång har bl.a. följande utförts:

- Målbilden har kompletterats på några punkter och tillställts myndigheterna.
- Myndigheterna har uppmanats att inkomma med aktuella uppgifter angående tidpunkt för införande respektive planering av införandet.
- Uppgifter angående myndigheternas planering har publicerats på Statskontorets webbplats (se <http://www.statskontoret.se/rattsinfo>).
- Några leverantörsbesök har genomförts för orientering om marknads- och teknikfrågor.
- Särskilda myndighetsbesök har gjorts vid bl.a. Riksskatteverket, Riksförsäkringsverket, Boverket och Luftfartsverket.

2 Läget i myndigheterna – resultat av enkätundersökning, april 2000

2.1 Population och svarsfrekvens

Enkäten har tillställts 65 myndigheter vilka enligt 4, 7 och 11 §§ rättsinformationsförordningen resp. författningssamlingsförordningen (1976:725)

1. dels ger ut en egen författningssamling,
2. dels i tidigare enkäter redovisat att man avger vägledande förvaltningsavgöranden.

I dessa 65 myndigheter ingår dels Ekonomistyrningsverket, som enligt egen utsago inte omfattas av informationsskyldighet då man hittills inte publicerat några föreskrifter i en egen författningssamling, dels Statens Energimyndighet och Sveriges Geologiska Undersökning som båda egentligen är s.k. ”undermyndigheter” (till Nutek resp. Elsäkerhetsverket), dvs sådana myndigheter som inte ger ut en egen författningssamling – och således inte formellt omfattas av informationsskyldighet – men som ändå bett att få svara på enkäter och / eller tillställas övrigt material från Statskontoret.

Enkätundersökningen har fokuserats på att klarlägga när myndigheterna bedömer att kraven enligt rättsinformationsförordningen och Statskontorets s.k. målbild kommer att vara uppfyllda. Målbilden är en uttolkning och precisering av de krav som framgår av – eller som kan anses vara en följd av – bestämmelserna i förordningen. Målbilden framgår av bilaga 2.

I enkäten har dessutom efterfrågats

- om det finns en beslutad genomförandeplan,
- en redogörelse över vilka åtgärder och aktiviteter som återstår,
- om det finns några särskilda synpunkter inför det fortsatta arbetet.

I de följande avsnitten redovisas en sammanfattning av enkätsvaren. En fullständig sammanställning av svaren framgår av bilaga 4.

2.2 Myndigheter som uppfyller kraven för etapp 1

Nedan redovisas vilka myndigheter som meddelat att man vid tidpunkten för avlämnandet av denna rapport uppfyller rättsinformationsförordningens krav samt den målbild för etapp 1 som formulerats av Statskontoret.

Det bör noteras att det är respektive myndighet som står för bedömningen om kraven uppfylls. Statskontoret har inte funnit anledning att göra någon närmare granskning av om förhållandena på varje enskild myndighet är i överensstämmelse med lämnade uppgifter.

Uppfyller kraven i rättsinformationsförordning och målbild	
Affärsverket Svenska kraftnät	Pliktverket
Alkoholinspektionen	Post- och Telestyrelsen
Arbetsgivarverket	Radio- och TV-verket
Banverket	Revisorsnämnden
Bokföringsnämnden	Riksarkivet
Brottsoffermyndigheten	Riksförsäkringsverket
Centrala Studiestödsnämnden	Riksgäldskontoret
Datainspektionen	Riksskatteverket
Finansinspektionen	Skogsstyrelsen
Elsäkerhetsverket	Skolverket
Försvarsmakten	Sprängämnesinspektionen
Granskningsnämnden för Radio & TV	Statens Kärnkraftinspektion
Högskoleverket	Statens Strålskyddsinstitut

Kemikalieinspektionen Kommerskollegium Konkurrensverket Lantmäteriverket Läkemedelsverket Naturvårdsverket Närings- och Teknikutvecklingsverket	Statistiska Centralbyrån Styrelsen för Ackreditering och Teknisk Kontroll Sveriges Geologiska Undersökning Utlänningsnämnden Överstyrelsen för Civil Beredskap
---	--

Ovanstående innebär att 38 myndigheter uppfyller rättsinformationsförordningen vid rapporteringstillfället.

2.3 Myndigheter som bedömer att kraven kommer att uppnås senast den 1 juli 2000

2.3.1 Uppgift om färdigtidpunkt

Följande myndigheter har angivit att de bedömer att kraven kommer att ha uppnåtts senast den 1 juli 2000. Inom parantes anges i förekommande fall om en mer preciserad tidpunkt har angivits.

Bedömer att kraven i rättsinformationsförordning och målbild uppfylls senast 2000-07-01	
Arbetsmarknadsstyrelsen	Rikspolisstyrelsen
Boverket	Riksåklagaren (00-06-01)
Domstolsverket	Rättshjälpsnämnden
Fiskeriverket	Sjöfartsverket
Jordbruksverket	Socialstyrelsen
Justitiekanslern	Statens Invandrarverk
Kammarkollegiet (00-06-01)	Statens Jordbruksverk
Konsumentverket	Statens Kulturråd
Livsmedelsverket	Statens Räddningsverk
Nämnden för Offentlig Upphandling	Tullverket
Patent- och Registreringsverket	Vägverket

Svaren innebär att ytterligare 22 myndigheter beräknas uppfylla kraven inom föreskriven tid. Samtliga dessa myndigheter har an-

givit vilka åtgärder som återstår innan man uppfyller kraven. Åtgärderna framgår nedan under punkt 2.3.3.

2.3.2 Planering av det återstående genomförandet

Av de 22 myndigheter som inte ännu uppfyller kraven för etapp 1, men som således beräknas göra detta inom förordningens tidskrav, har 9 myndigheter angivit att de har en beslutad genomförandeplan. Några av de resterande myndigheterna har vid tidigare uppföljningar meddelat att arbetet bedrivs på ett sådant sätt att någon särskild genomförandeplan inte erfordras.

2.3.3 Återstående åtgärder / aktiviteter

För de myndigheter som inte ännu uppfyller kraven för etapp 1 återstår i flertalet fall att skanna in eller tillföra material som ännu inte digitaliserats. Några myndigheter arbetar med bilagor till föreskrifter eller särskilt komplexa dokument.

I det följande redovisas vad respektive myndighet har angivit som återstående arbete. I några fall finns även annan information som belyser arbetsituationen inom myndigheten.

Allmänna Reklamationsnämnden har ännu inte utrett frågan huruvida man omfattas av informationsansvar eller inte i enlighet med bestämmelserna i rättsinformationsförordningen. Verket avger beslut i tvisteärenden mellan två parter som utmynnar i en rekommendation. Besluten är inte överklagbara i vanlig ordning, men kan omprövas av nämnden. Parterna kan också föra frågan vidare till en domstolsprocess. Nämnden ska ta ställning till om dessa beslut är att anse som ”vägledande avgöranden i förvaltningsärenden”. Om de inte är det kommer sannolikt nämnden söka överenskommelse med Regeringskansliet om att få publicera vissa av besluten som frivilligt material inom ramen för rättsinformationssystemet.

Arbetsmarknadsstyrelsen har ansökt om undantag och menar att om ansökan beviljas så återstår inga åtgärder. Föreskrifterna finns tillgängliga på myndighetens hemsida sedan ett antal år tillbaka, dock endast i konsoliderad form. Om ansökan inte beviljas måste ett omfattande arbete med inskanning av bl.a. äldre grund- och ändringsföreskrifter och tillhörande bilder etc påbörjas.

Arbetsmarknadsstyrelsen informerar att de av främst tekniska skäl inte har hunnit gå igång den 31 mars 2000, vilket var den ursprungliga ambitionen. Myndigheten har också kommit i en ny situation beträffande innehållet i sina författningar. Regeringen har tidigare lagt (till sommaren 2000 i stället för den 1 januari 2001 som tidigare aviserats) omfattande regelförändringar för verksamheten som innebär att fram till den 1 juli 2000 kommer i stort sett alla författningar (men också allmänna råd och föreskrifter för länsarbetsnämnderna) att behöva arbetas om. AMS kan därför inte utesluta att de tvingas ansöka om undantag från kravet på att publicera alla dokument senast den 1 juli 2000.

Boverket har ca 75 föreskrifter kvar att digitalisera och lägga in på servern. En ny webbplats har byggts upp och slutjustering av denna pågår.

Domstolsverket anger att man har två bilagor som ska skrivas in elektroniskt i verkets författningssamling. Arbetet med referensuppgifter om vägledande avgöranden kvarstår. Mallar för detta ändamål ska tas fram och interna föreskrifter beslutas.

Fiskeriverket meddelar att man har två grundförfattningar där ett mycket stort antal ändringar behöver införas. För att undvika rekonstruktion av de äldsta ändringarna och för en bättre överblick önskar verket presentera ett konsoliderat "nytryck" av dessa författningar när de första gången tillgängliggörs på Internet.

Justitiekanslern har anlitat ett konsultföretag för att skapa en hemsida. Själva hemsidan är nu tillgänglig, men det återstår att iordningställa en mall för beslut som ska göras tillgängliga via hemsidan. Det besked som erhållits från leverantören är att denna

mall ska tillhandahållas under april månad. Därefter kan JK börja föra in sina beslut, vilket bör ta högst några veckor.

För **Kammarkollegiet** återstår att digitalisera föreskrifterna och lägga ut dem på Internet.

Konsumentverket informerar att 30 föreskrifter ska skannas in. Dessa kommer att vara tillgängliga på verkets webbplats fr.o.m. den 1 juli 2000.

Luftfartsverket har ansökt om undantag för att inte publicera vissa av verkets föreskrifter. Övrig information kommer att publiceras den 1 juli 2000. En modifiering ska göras av den befintliga databasen. Dessutom ska en teknisk utredning göras för att fastställa vilken metod som ska användas vid publicering. En ingångssida ska projekteras.

För **Patent- och Registreringsverket** återstår inskanning och redigering av de författningar som ännu inte finns tillgängliga på webbplatsen.

Rikspolisstyrelsen ser f.n. över sitt regelverk i sak. Texterna ska läggas in i Word-mallar och sedan HTML-konverteras.

Riksåklagaren ska föra in tryckdatum i de elektroniska versionerna samt lägga upp visst frivilligt material.

Rättshjälpsnämnden saknar egen hemsida men planerar eventuellt en sådan beroende på vilket beslut som tas angående myndighetens organisation (utredning pågår som förväntas vara klar till sommaren 2000). I den mån det förekommer vägledande avgöranden (vilket är ytterst sällan) kommer dessa sändas till Domstolsverket för publicering på deras hemsida.

För **Sjöfartsverket** återstår digitalisering av vissa föreskrifter, slutlig utformning av startsidan samt att skapa enklare sökmöjligheter.

Socialstyrelsen arbetar med HTML-kodning av resterande SOSFS och omvandling av bilagor till elektroniska dokument. Dessutom pågår arbete med framtagning av databas för metadata till SOSFS för att förbättra sökmöjligheterna.

Statens Invandrarverk arbetar med att konvertera och publicera samtliga författningsdokument på verkets webbsida. SIV byter den 1 juli 2000 namn till Migrationsverket. Ny webbsida kommer att lanseras till namnbytet. Publicering av författningsdokument kommer att ske först då. Arbete pågår just nu med layout och struktur av den nya webbsidan.

Statens Jordbruksverk arbetar f.n. med att föra över verkets ca 250 grundföreskrifter till PDF för anpassning till det söksystem resp. systematik som finns på verkets hemsida.

För **Statens Kulturråd** återstår att skanna in dokument (alt HTML-koda) och lägga upp dem på webbplatsen.

För **Statens Livsmedelsverk** återstår några bilagor till föreskrifter som ännu inte är utlagda.

Statens Räddningsverk meddelar att två äldre ändringsföreskrifter saknas, vilka ska skannas in. Vidare ska förteckningen göras om och allmänna råden läggas upp.

Statens Skolverk har omarbetat sin hemsida och informerat om att en ny webbadress kommer under maj månad (s.k. ramar ska bl.a. plockas bort för att åstadkomma en enklare länkning från Lagrummet).

För **Tullverket** återstår konvertering av ytterligare några Word-dokument till PDF-format samt att skapa ingångsportalen för Tullverkets lagrum. Dessutom ska det skapas en innehållsförteckning (indexsida) och länkar från denna liksom göras en översyn av möjligheten att lägga till sökfunktion för PDF-filer.

Vägverket ska digitalisera resterande dokument. En slutlig konvertering av alla föreskrifter ska göras med hjälp av en automati-

serad konverteringsrutin. Därtill ska kontrolläsning av databasen med registeruppgifter göras, samt ASP-sidor (sök-sidor) tillverkas. Layout av webbsidor och textinnehåll på ingångssidor återstår också att göra. Enligt planen ska allt vara klart till den 1 juni. Därefter återstår test och de justeringar som kan krävas inför ikraftträdandet den 1 juli.

2.4 Övriga myndigheter

Under denna rubrik redovisas de myndigheter där – av olika anledningar – någon definitiv uppgift om färdigtidpunkt inte kunnat erhållas.

Övriga myndigheter	
Ekonomistyrningsverket	Omfattas enligt egen utsago inte av informations-skyldighet
Allmänna reklamationsnämnden	Har ännu inte utrett frågan huruvida man omfattas av informations-skyldighet eller ej i enlighet med förordningen ²
Arbets-skyddsstyrelsen	Har ansökt om undantag för visst material – avvaktar besked från RK
Kriminalvårdsstyrelsen	Har ansökt om undantag av allt tillgängliggörande – avvaktar besked från RK
Luftfartsverket	Har ansökt om undantag för visst material – avvaktar besked från RK

Myndighet som inte beviljats undantag före den 1 juli 2000 och som inte publicerar sin obligatoriska rättsinformation agerar i strid mot bestämmelserna i rättsinformationsförordningen.

² Statskontoret har rekommenderat nämnden att man snarast överlägger och tar ett beslut i frågan. Informationsansvaret för myndigheterna inträder den 1 juli 2000. Statskontoret kan inte gå in och göra en bedömning av hur nämnden bör resonera. Här kan endast hänvisas till vad som sägs i Ds 1998:10 sid. 80 f: Till vägledande avgöranden ska räknas sådana ärenden som avgörs av "domstolsliknande nämnder" som prövar rättstvister "vid sidan av domstolsväsendet". Om ärendena inte avgörs i sista instans utan kan överklagas till domstol så är det "möjligen" tillräckligt att de istället görs tillgängliga via domstolspraxis. Det förtjänar också att påpekas att det enligt 7 § rättsinformationsförordningen är myndigheten själv som prövar om avgörandet uppfyller uppställda förutsättningar. Statskontoret har också rekommenderat nämnden att kontakta Justitiedepartementet för hjälp eller för ett klargörande om man inte kan komma fram till ett beslut.

2.5 Myndigheternas synpunkter inför kommande etapper

Nedan redovisas de synpunkter som myndigheterna lämnat med avseende på det fortsatta införandet.

Flertalet myndigheter efterfrågar tydliga planeringsförutsättningar för etapp 2. Särskilt efterfrågas

- tidpunkt för när etapp 2 ska påbörjas och avslutas,
- en precisering av etapp 2 vad avser funktionella och tekniska krav,
- stöd till myndigheterna i utvecklingsarbetet under hela etapp 2.

Några myndigheter har framfört kritik angående bristande information från projektet, bl.a. hänvisas till beslutet om XML som kräver kommentarer och fördjupning för att få någon praktisk betydelse för myndigheterna. Med hänsyn till de ökade kraven på myndigheterna i etapp 2 vad gäller teknik och kompetens är det särskilt viktigt att kraven är tydliga och att de kommuniceras i god tid.

Det har i sammanhanget också påpekats att det måste föras en kontinuerlig dialog med myndigheterna för att en realistisk tidplan ska kunna fastställas. Om befintliga system och rutiner ska anpassas till XML är arbetet omfattande.

Några små myndigheter med ett litet dokumentbestånd och utan X-ML-kompetens efterlyser besked angående framtida driftstöd.

3 Statskontorets kommentarer angående genomförandet av etapp 1

3.1 Förtydligande riktlinjer

Ett antal ändringar i rättsinformationsförordningen har genomförts vilket sannolikt kommer betyda ett enklare förfarande i avsedda fall. Bl.a. finns nu möjligheten för Regeringskansliet att medge generella tillstånd för visst frivilligt material att minska myndigheternas behov av att i varje enskilt fall söka överenskomma med Regeringskansliet för publicering av sådant material. En precisering av undantaget i 14 § har också gjorts med innebörd att ansvaret för innehållet i rättsinformationen kvarstår hos myndigheten, medan ansvaret för tillgängliggörandet (driften) övergår till Regeringskansliet i händelse av bifall till gjord ansökan.

En otydlighet i förordningen som kvarstår gäller själv publiceringsdagen.

Det framgår visserligen att publicering på Internet inte får ske senare än samma dag som föreskriften träder i kraft, men frågan har väckts huruvida publicering på Internet får ske *tidigare* än då föreskriften kungjorts i behörig ordning, dvs då den finns i tryckt form.

En annan oklarhet gäller vägledande avgöranden i förvaltningsärenden och huruvida denna dokumenttyp innefattar "historiskt" material eller ej, dvs ska alla *nu* vägledande avgöranden publiceras på Internet vid ikraftträdandet, eller ska endast de avgöranden som beslutas efter den 1 juli 2000 publiceras?

3.2 Bedömning av enkätresultatet

Med ledning av enkätresultatet kan konstateras att 60 (95 %) av de informationsansvariga myndigheterna beräknas uppfylla förordningens krav inom föreskriven tid. Ingen myndighet (förutom de som ansökt om undantag) har således meddelat att man inte kommer att klara kraven för etapp 1 inom utsatt tid. Statskontoret anser att detta är ett bra resultat som visar att kravnivån för etapp 1 legat på en realistisk nivå. Samtidigt bör det framhållas att det hos flera myndigheter ligger betydande ansträngningar bakom att målen har kunnat, eller kommer att kunna, uppnås inom föreskriven tid.

För några myndigheter återstår fortfarande ett krävande arbete och det kan, särskilt om det tillstöter oväntade problem, medföra att de hamnar i riskzonen vad gäller den planerade genomförandetidpunkten. Några myndigheter har också lämnat information som visar att planering och införande ännu inte är helt fastlagt, dvs att viss osäkerhet fortfarande kvarstår. De myndigheter som närmast avses här är:

- **Arbetsmarknadsstyrelsen**, som informerat om de regelförändringar som planeras för styrelsens verksamhet, vilket kan komma att påverka omfattningen av det arbete som återstår och som menar att ”det inte kan uteslutas” att man tvingas söka undantag, samt
- **Allmänna Reklamationsnämnden**, som ännu inte har utrett frågan huruvida man omfattas av informationsansvar eller inte.

Dessutom är det naturligtvis svårt att sja om situationen för de myndigheter som ansökt om undantag och som avvaktar besked från Regeringskansliet i frågan (dvs **Arbetsmarknadsstyrelsen**, **Kriminalvårdsstyrelsen** och **Luftfartsverket**). Ingen av dessa myndigheter har lämnat uppgift om huruvida man har en reservplan eller inte för det fall att ansökan skulle avslås.

Enkätsvaren visar också att det finns ett mindre antal myndigheter som planerat för ett sent införande utanför ramen av ordi-

narie arbetsuppgifter och utan en beslutad genomförandeplan. Dessa myndigheter bör vara särskilt uppmärksamma på riskerna för eventuella oförutsedda förseningar som kan uppstå i slutskedet av arbetet. Statskontoret anser att en beslutad genomförandeplan och en fastställd projektplan med tydliga mål för samtliga som är inblandade i arbetet ger en stadga i arbetet som alltid är önskvärd vid införande av nya system och rutiner. Detta kan vara särskilt viktigt i större myndigheter där arbetet är omfattande och berör olika delar av organisationen.

Statskontoret bedömer att det återstående arbetet i flertalet fall är av sådan art att tidplanerna *bör* kunna hållas såvida inte oförutsedda problem inträffar. Det kan dock inte uteslutas att någon myndighet underskattat det återstående arbetets omfattning. Statskontoret vill i sammanhanget peka på att flera myndigheter som i tidigare enkäter meddelat en färdigtidpunkt under våren 2000 informerat om att förseningar uppstått – i flera fall uppemot 2-3 månader. Anledningarna har varit av varierande art, men ofta har oförutsedda tekniska problem legat bakom förseningen.

Om någon försening mot förmodan ändå skulle inträffa bedöms denna dels endast komma att uppstå hos någon enskild myndighet, dels endast innebära en kortare förskjutning av tidpunkten för införandet alternativt vara av begränsad omfattning med hänsyn till visst material etc. Enligt Statskontorets bedömning skulle detta inte leda till några allvarliga negativa konsekvenser för införandet av det nya rättsinformationssystemet.

Statskontoret vill uppmärksamma Regeringskansliet på att det, med hänsyn till hur regeringens uppdrag utformats med avseende på tidpunkt för denna slutredovisning, ligger utanför ramen för Statskontoret att kunna redovisa när samtliga myndigheter uppfyller rättsinformationsförordningen. I denna rapport kan endast meddelas vilka myndigheter som vid rapporteringstillfället uppfyller kraven medan det för övriga är fråga om planerade införandetidpunkter. För att få information kan Regeringskansliet under den tid som återstår innan ansvaret inträder begära in en ”klarrapportering” om när dessa myndigheter i praktiken anser sig uppfylla kraven.

3.3 Information om undantaget i 14 § rättsinformationsförordningen

Statskontoret ska enligt uppdraget informera myndigheterna om möjligheterna att ansöka om undantag från informationsskyldigheten i enlighet med 14 § rättsinformationsförordningen. Statskontoret har tagit upp denna fråga på olika sätt, bl.a. i skrivelser till myndigheterna, men även underhand med myndigheter som bedömts vara berörda. Dessutom har det i samband med den senast genomförda enkätundersökningen (i mars månad 2000) påpekats att de som inte bedömer att de kommer att klara kraven för etapp 1 till den 1 juli 2000 snarast bör söka undantag.

Vid rapporteringstillfället har endast 3 myndigheter ansökt om undantag (antigen helt eller till viss del) vilket kan hänga samman med oklarheterna beträffande vad som krävs för att undantag ska beviljas. Statskontoret anser dock att etapp 1 innefattat relativt blygsamma krav på myndigheterna och att möjligheten till undantag därför hittills utnyttjats i en rimlig omfattning.

4 Statskontorets kommentarer inför kommande etapper

Det finns flera aspekter på det fortsatta införandet som Statskontoret anser bör uppmärksammas. I det följande tas bl.a. upp frågor som sammanhänger med målen och innehållet i kommande etapper samt formerna för arbetets bedrivande.

4.1 Analys av användarnas behov

Det långsiktiga målet för rättsinformationssystemet är relativt allmänt hållet i såväl departementspromemorian Ett offentligt rättsinformationssystem (Ds 1998:10) som regeringens skrivelse 1998/99:17 Ett nytt offentligt rättsinformationssystem. Kraven förutsätts därför komma att preciseras ytterligare inför kommande etapper.

Det finns anledning att anta att olika användargrupper har olika behov och olika önskemål om tillgängliga funktioner. Samma tekniska lösning är därför troligen inte optimal för samtliga användarkategorier. Enskilda medborgare kanske ”nöjer sig” med enkelhet och god pedagogik, medan mer avancerade användare sannolikt vill ha mer sofistikerade sökmöjligheter och möjligheter att sammanställa information från olika rättskällor. Enligt Statskontorets mening bör det göras en analys av användarbehoven innan målen och kraven för kommande etapper läggs fast. En sådan analys bör uppmärksamma bl.a. följande användargrupperns behov:

- Enskilda medborgare, företag, media etc.
- Förvaltningen
- Specialister såsom jurister, forskare etc.

4.2 Målbild för nästa etapp

De hittills vunna erfarenheterna pekar mot att takten i införandet inte får vara för hög. Den etappindelning som beslutades av Regeringskansliet har visat sig vara en nödvändig åtgärd. Ett alltför snabbt införande kan också få negativa konsekvenser för kvaliteten i systemet.

Statskontoret vill peka på vikten av att planeringen av kommande etapper tar hänsyn till myndigheternas förutsättningar och förmåga av att införa mer komplicerade lösningar. Här avses dels kraven på X-ML-märkning av dokumenten, dels eventuella kommande krav på införande av mer avancerade lösningar för sökning, t.ex. användning av protokollet Z39.50. Det bör observeras att krav av denna art kommer att medföra kostnadskonsekvenser och behov av kompetensutveckling i en omfattning som inte hittills varit aktuell. Till detta kommer att större förändringar kräver tillräcklig framförhållning så att myndigheterna kan beakta investeringsbehoven i sina anslagsframställningar och i sin interna budgetering. Likaså kan t.ex. upphandling av såväl ny mjuk- och hårdvara som konsulter behöva planeras med god framförhållning.

Enligt Statskontorets bedömning kan det i den kommande planeringen också finnas anledning för Regeringskansliet att överväga flera etapper i det fortsatta införandet. Med utgångspunkt i den ovan föreslagna analysen av användarbehoven kan t.ex. alternativa tekniska lösningar eller ambitionsnivåer bli aktuella.

I ett införande med starka krav på samordning av teknisk art är det angeläget med ett aktivt agerande från Regeringskansliet. Statskontoret anser därför att Regeringskansliet i sin roll som samordningsmyndighet bör arbeta med en tydlig och detaljerad målbeskrivning och projektplan som kommuniceras med myndigheterna. Planen måste innehålla fastställda tidsramar, milstolpar, delmål, kompetenskrav etc samt kunna utgöra underlag för myndigheternas kostnadsbedömningar. Myndigheterna måste både ges möjlighet att framföra synpunkter på planerna och löpande få information om arbets- och beslutsläget i projektet.

Statskontoret vill framhålla att många myndigheter efterfrågar ett konkret stöd i arbetet. Av både kostnads- och kompetensmässiga skäl vill man ha anvisningar som underlättar införandet så att man inte tvingas ”uppfinna hjulet” på egen hand eller utvecklar särlösningar som i värsta fall inte är kompatibla med Regeringskansliets målsättningar. Statskontoret anser därför att Regeringskansliets ambition bör vara att erbjuda ”paketerade lösningar” i så hög utsträckning som möjligt som myndigheterna sedan kan implementera inom ramen för befintliga rutiner på enklast tänkbara sätt. Exempelvis bör tekniska krav och beslut åtföljas av praktiska och avpassade lösningar som grafiska mallar och dokumenttypsdefinitioner, anvisningar, informations- och utbildningsmaterial och kanske seminarier och handhavandebildning.

4.3 Samordning och arbetsformer

Statskontoret anser att det är angeläget att det fortsatta arbetet bedrivs av en sammanhållen genomförandegrupp med representanter från alla berörda myndighetsområden, dvs från Regeringskansliet, Riksdagen, domstolsväsendet, länsstyrelserna och övriga myndigheter. Deltagarna i gruppen bör vara aktivt arbetande. I det hittillsvarande arbetet har huvudaktörerna arbetat relativt enskilt i sidoordnade delprojekt. Statskontoret anser därför att de nuvarande arbetsformerna, som bl.a. inneburit separata regeringsuppdrag till Statskontoret, inte är ändamålsenliga för det fortsatta arbetet vad gäller myndighetssektorn.

4.4 Regeringskansliets övertagande av myndigheternas driftsansvar

Statskontoret kan notera en ökad tveksamhet från ett flertal myndigheter när det gäller att själva stå för driftansvaret m.m. i takt med att de tekniska och funktionella kraven blir alltmer långtgående. Som tidigare nämnts förutsätter etapp 2 att helt andra typer av åtgärder genomförs än vad som hittills varit aktuella. Dessutom kan nämnas det högre kostnadsläget som kräver noggran-

nare budgetering, tid för upphandling och kompetensuppbyggnad etc.

Det kan mot den bakgrunden antas att ett större antal myndigheter kommer att överväga att söka undantag inför etapp 2. Det är också sannolikt att flera myndigheter kommer välja att lägga hela eller delar av driften (t.ex. märkning och / eller lagring) hos externa aktörer för att kunna svara upp mot de tekniska och kompetensmässiga krav som kommer att ställas under kommande etapper. Regeringskansliet har i de diskussioner som förts under etapp 1 visat en generös inställning till att ta över driftansvaret för mindre myndigheter som söker undantag.

Statskontoret anser i denna del att Regeringskansliet bör analysera vilka konsekvenser olika handlingsalternativ skulle innebära, t.ex. genom att uppställa olika hypoteser avseende volymer och utgivningsfrekvenser i förhållande till uppskattade kostnader för ett tillgängliggörande enligt uppställda målsättningar etc. Det skulle innebära en stor fördel för myndigheterna om man så tidigt som möjligt – efter det att kravbilderna fastställts – fick tillfälle att ta ställning till hur man vill förhålla sig inför fortsättningen.

Enligt Statskontorets mening är det vidare angeläget att analysera Regeringskansliets samordningsfunktion, innehållande kravställandet av rättsinformationssystemet, i förhållande till eventuella kommande driftsmässiga åtaganden för ett större antal ”små” myndigheter. Statskontoret vill, i likhet med vad som föreslagits i tidigare rapporter, peka på att ett sådant driftsåtagande kan komma att få negativa konsekvenser vad gäller rollen som samordningsmyndighet.

Enligt Statskontorets mening bör Regeringskansliet överväga att genomföra en upphandling av en gemensam driftstjänst som myndigheterna kan utnyttja. Driftstjänsten måste fungera under marknadsmässiga villkor med klara förutsättningar och enligt avtal vad gäller ansvarsmässiga och funktionella förhållanden.

Det kan dessutom finnas skäl att överväga att skilja samordningsuppgiften från verkställandet av Regeringskansliets eget producent och publiceringsansvar. Samordningsansvaret kan i vissa situationer konkurrera om resurser och komma i skuggan av arbetet med att uppfylla Regeringskansliets eget informationsansvar, vilket kan få negativa konsekvenser för verksamheten som helhet.

4.5 Statskontorets X-ML-upphandling

Statskontoret bedriver för närvarande en ramavtalsupphandling avseende verktyg och tjänster för X-ML-märkning. Upphandlingen bedrivs i samverkan med ett antal myndigheter. Tid för att lämna anbud gick ut den 10 maj 2000 och f.n. pågår utvärdering av inkomna anbud. Avsikten är att antagande av anbud ska kunna ske före den 30 juni 2000. Då ett flertal myndigheter efterfrågat information om detta lämnas här en kort redogörelse av innehållet i den pågående ramavtalsupphandlingen.³

Leverantören ska erbjuda ett brett utbud av X/ml-verktyg med tillhörande stödtjänster och av generella X-ML-konsulter. Följande produktområden efterfrågas:

- *Programvaror för att skapa och editera information i X-ml-format.* Produktområdet omfattar följande produkttyper: DTD/Schema-editorer, XML-editorer, Layout-editorer och Editeringsformulär.
- *Programvaror för att lagra, hantera och publicera information i X-ml-format.* Produktområdet omfattar programvaror för att lagra dokument och information, programvaror för sökning/återvinning av information och dokument samt programvaror för publicering av information.
- *Programvaror för konvertering.* Programvaror för konvertering mellan XML och diverse format.

De tillhörande stödtjänsterna till X/ml-verktygen ska ha ett klart samband med offererade produkter. Följande tjänster efterfrågas;

³ Mer information kan hittas på <http://it-upphandling.statskontoret.se/Uhw/>

- *Tekniskt stöd.* Med tekniskt stöd avses tjänster som installation och underhåll av programprodukter och system i beställarens utrustning.
- *Utbildning, både lärarledd och interaktiv utbildning.* Med utbildning avses t.ex. lärarledda kurser, självstudiematerial och interaktiv utbildning.
- *Användarstöd.* Med användarstöd avses dels allmän hjälp till slutanvändare, dels kvalificerat stöd till PC/IT-ansvariga för de offererade programprodukterna.
- *Utformning och implementation av kundspecifika lösningar samt utveckling.* Med utformning, utveckling och implementation av kundspecifika lösningar avses att ta fram verksamhetsanpassade tillämpningar av produkter samt installera och integrera dessa i förvaltningens tekniska miljö.

Generella X-ML-konsulter inom följande områden efterfrågas.

- *Verksamhetsutveckling och strategi.* Utveckla strategier, utredningar, förstudier, verksamhetsanalyser, processutveckling, organisationsutveckling där XML och strukturering av information är bärande element.
- *Projektledning.* Leda och administrera X-ML-relaterade projekt, t.ex. projektledning, testledare, kvalitetssäkrare, projektadministratör.
- *Systemutveckling.* Involverar alla steg i utvecklingen av en X-ML-relaterad tillämpning, t.ex. design av DTD och X-ML-schema, programmering, tester, integration.
- *Systemförvaltning.* Förvaltning av existerande produkter/system relaterade till XML, t.ex. felsökning, drift, anpassning, tester.
- *Teknik.* Specialist på något specifikt tekniskt område med anslutning till XML, t.ex. säkerhet, verktyg, middleware, informationsanalys.

Det bör noteras att Statskontorets X-ML-upphandling inte primärt genomförs för att täcka de behov som finns inom just rättsinformationsprojektet. Upphandlingen styr t.ex. inte frågan om *hur* X-ML-märkning ska utföras med avseende på rättsinformation. Inte heller kommer de tillgängliga konsulterna att vara

specifikt inriktade på och ha kunskap om rättsinformationssystemet. Ramavtalen kommer att underlätta myndigheternas anskaffning av XML-editorer och tjänster som sammanhänger med detta, men något specifikt stöd kopplat till rättsinformationsprojektet kommer inte att ingå i de ramavtal som träffas.

Uppdrag till Statskontoret angående myndigheternas deltagande i rättsinformationssystemet

Kopia
Regeringsbeslut

REGERINGEN

Förvaltningsavdelningen

1999-06-23 Ju1999/2978

Statskontoret
Box 2280
103 17 STOCKHOLM

Regeringens beslut

Uppdraget

Enligt rättsinformationsförordningen (1999:175) skall det finnas ett offentligt rättsinformationssystem i syfte att tillförsäkra den offentliga förvaltningen och enskilda tillgång till grundläggande rättsinformation i elektronisk form.

Det nya rättsinformationssystemet kommer att genomföras i olika etapper. Ett första steg omfattar att informationen överhuvudtaget görs tillgänglig och sökbar via Internet, dvs. att bestämmelserna om innehåll i rättsinformationsförordningen följs. I ett andra steg kommer ställning bl.a. att tas till frågor av teknisk natur. Detta kan till exempel gälla frågan om de dokument som ingår skall märkas upp med något märkningsspråk.

Statskontoret ges i uppdrag att samordna det arbete som de informationsansvariga myndigheterna bedriver i det första steg som beskrivits ovan. Uppdraget omfattar dock inte länsstyrelserna eller domstolarnas publicering av vägledande avgöranden. Uppdraget skall utföras med utgångspunkt i de åtgärder som Statskontoret har föreslagit i rapporten Myndigheternas förutsättningar för deltagande i ett nytt offentligt rättsinformationssystem (Statskontorets rapport 1999:9). Statskontoret skall verka för att varje informationsansvarig myndighet

- utser en ansvarig för genomförandet,
- bildar en projektgrupp,
- inventerar dokumentmaterialet och tar ställning till vilket material som skall göras tillgängligt,
- vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa kvaliteten på den information som görs tillgänglig,
- tar ställning till om myndighetens tekniska lösningar för publicering i elektronisk form bör byggas ut eller förändras på något annat sätt,
- har en organisatorisk lösning för den löpande hanteringen av det material som skall ingå i systemet,
- har en plan för kompetensutveckling om det nya rättsinformationssystemet.

Detta beslut innebär ingen rätt för Statskontoret att fatta beslut om sådan samordning av rättsinformationssystemet som ankommer på Regeringskansliet enligt 16 § rättsinformationsförordningen (1999:175).

Enligt rättsinformationsförordningen får Regeringskansliet, som är samordningsmyndighet, på begäran av en myndighet ta över informationsansvaret om det finns särskilda skäl (14 §). Avsikten med denna bestämmelse är bl.a. att göra det möjligt för Regeringskansliet att ta över ansvaret från de myndigheter som endast har en begränsad mängd information att göra tillgänglig. Statskontoret skall efter samråd med Regeringskansliet informera de myndigheter som kan vara aktuella i detta sammanhang.

Redovisning av uppdraget

Statskontoret skall ha en fortlöpande kontakt med Regeringskansliet som är ansvarigt för samordningen av det nya systemet. Uppdraget skall redovisas skriftligt till regeringen senast den 1 juni 2000. Uppdraget skall delredovisas den 1 december 1999. Delredovisningen skall innehålla en redogörelse för hur långt myndigheterna kommit med arbetet att göra sin information tillgänglig enligt förordningen.

Kostnader

Om Statskontoret anlitar externa uppdragstagare för att utföra detta uppdrag skall Regeringskansliet svara för kostnaderna för detta, dock högst med 100 000 kr. Sådana kostnader skall belasta anslaget C1 Regeringskansliet m.m. anslagsposten 12 för Regeringskansliets förvaltningsavdelning inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Övriga kostnader för att utföra detta uppdrag skall Statskontoret svara för.

Bakgrund

Enligt rättsinformationsförordningen (1999:175) skall det finnas ett rättsinformationssystem. Rättsinformationssystemet skall föras med hjälp av informationsteknik och finnas tillgängligt genom ett allmänt nätverk. Systemet skall bl.a. innehålla sådana gällande föreskrifter som är beslutade av myndigheter under regeringen och som skall kungöras enligt lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar. Det skall vidare innehålla uppgifter om sådana vägledande avgöranden i förvaltningsärenden från centrala statliga myndigheter under regeringen som är av betydelse för allmänheten och som inte kan överklagas.

För föreskrifter är den myndighet informationsansvarig som ger ut den författningssamling där föreskriften kungörs. För vägledande avgöranden är den myndighet informationsansvarig som fattat avgörandet. Informationsansvar innebär en skyldighet att se till att informationen görs elektroniskt tillgänglig och sprids. Det innebär vidare ett ansvar för säkerheten i det egna systemet och en skyldighet att se till att informationen är aktuell, tillförlitlig och i övrigt uppfyller kraven i förordningen.

Skyldigheten för myndigheterna att göra informationen tillgänglig enligt förordningen inträder den 1 juli 2000.

Regeringen gav den 21 januari 1999 Statskontoret i uppdrag att kartlägga produktion, distribution och lagring av föreskrifter m.m. hos de myndigheter som skall delta i systemet. Statskontoret redovisade uppdraget den 30 april 1999 i rapporten Myndigheternas förutsättningar för deltagande i ett nytt offentligt rättsinformationssystem (Statskontorets rapport 1999:9). Redovisningen innebär bl.a. att ett genomförande av systemet bör införas i olika etapper och att tillgängligheten i elektronisk form skall prioriteras i ett första steg.

På regeringens vägnar

Britta Lejon

Per Sundberg

Kopia till

Regeringskansliets förvaltningsavdelning/STAB
Regeringskansliets förvaltningsavdelning /EK

Statskontorets målbeskrivning för etapp 1

Rättsinformationssystemets etapp 1 – målbild med krav på myndigheterna

Införandet av rättsinformationssystemet ska ske i etapper med ett första steg där informationen från samtliga berörda myndigheter görs tillgänglig och sökbar via Internet. Statskontoret har regeringens uppdrag (Ju1999/2978) att *samordna myndigheternas arbete* med införandet av etapp 1.

I rättsinformationsförordningen (1999:175) anges att myndigheternas informationsansvar innebär en skyldighet att upprätthålla säkerheten i det egna informationssystemet och att se till att informationen är aktuell, tillförlitlig och i övrigt uppfyller kraven enligt förordningen. För statliga myndigheter under regeringen inträder informationsansvaret den 1 juli 2000.

Statskontoret rekommenderar att myndigheterna planerar för ett tidigare datum då kraven i enlighet med informationsansvaret ska vara uppfyllda än det som anges i rättsinformationsförordningen. Skälen för detta är bl.a. att

- det är angeläget att så mycket rättsinformation som möjligt görs elektroniskt tillgänglig så tidigt som möjligt,
- de tekniska och organisatoriska krav som beskrivs i denna promemoria är relativt låga och bedöms därför kunna genomföras på kort tid,
- ett snabbt införande av den första etappen ger ett större tidsmässigt utrymme för införande av den teknik m.m. som förutsätts för senare etapper.

Enligt Statskontorets bedömning bör myndigheterna planera för att uppnå målen för etapp 1 senast den 31 mars 2000.

Statskontoret rekommenderar att varje myndighet planerar och genomför aktiviteter så att de mål som beskrivs nedan är uppfyllda senast den 31 mars 2000

För att uppnå regeringens långsiktiga mål kommer det i senare etapper att ställas högre krav på enhetlighet och struktur genom användning av gemensamma standarder. I regeringens skrivelse 1998/99:17 (avsnitt 9) sägs att det är troligt att något av märknings-språken SGML eller XML kommer att behövas för att uppnå de krav som på sikt bör kunna ställas på systemet och att gemensamma standarder för sökning behövs. Regeringskansliet, som är samordningsmyndighet för det nya rättsinformationssystemet, kommer att utfärda närmare anvisningar beträffande de teknik- och metodfrågor som sammanhänger med kommande etapper.

I denna promemoria preciseras de krav som enligt Statskontorets bedömning ställs på myndigheternas publicering av rättsliga dokument i etapp 1. Målbilden har fastställts i samråd med projektledningen inom Regeringskansliet. I promemorian lämnas också information om hur Statskontoret avser att bedriva det kommande samordningsarbetet m.m.

Statskontoret avser också att återkomma med ytterligare preciseringar och vägledning under hösten i enlighet med de synpunkter och önskemål som successivt förs fram av alla deltagande aktörer under uppbyggnadsarbetet.

1 Målbilden krav på myndigheterna i etapp 1

Den målbild som beskrivs nedan anger den *lägsta nivå* som varje myndighet ska uppnå i etapp 1. Denna nivå är definierad främst för de myndigheter som ännu inte har någon rättsinformation tillgänglig på Internet.

Myndigheterna kan välja högre ambitionsnivåer än den som anges som lägsta nivå. Under några av punkterna i den nedanstående målbilden anges exempel på vissa funktioner som enligt Statskontorets mening ska betraktas som en önskvärd utökning av den lägsta nivån.

De myndigheter som redan uppfyller den lägsta nivån bör utnyttja tiden fram till den 1 juli 2000 för att vidareutveckla sina system i linje med de krav som förväntas ingå i etapp 2, t.ex. användande av XML och IR-programvaror med stöd för Z39.50. En skrift som beskriver den tekniska arkitekturen i detta avseende sammanställs f.n. av Regeringskansliet och ska enligt uppgift finnas färdig för publicering i slutet av september 1999.

Ett övergripande mål med rättsinformationssystemet är att samtliga myndigheters rättsinformation ska vara tillgänglig på ett enhetligt sätt. En grundläggande utgångspunkt för det kommande arbetet är därför att användaraspekten hela tiden bör vara i fokus. Enhetliga mallar, bl.a. en enhetlig startsida och layout- resp. innehållsmässiga rekommendationer för de rättsliga dokumenten, kommer inom kort tas fram av Regeringskansliet.

1.1 Allmänna förberedelser hos myndigheterna

I Statskontorets kartlägningsrapport föreslogs ett antal allmänna förberedelseåtgärder. I den mån dessa inte redan påbörjats hos myndigheterna återges de här i punktform.

Varje informationsansvarig myndighet bör

- utse en ansvarig för genomförandet
- inventera dokumentmaterialet och ta ställning till vilket material som ska göras tillgängligt
- vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa kvaliteten på informationen
- ta ställning till eventuella förändringar av befintliga tekniska lösningar
- bilda en organisation för den löpande hanteringen (drift / underhåll)
- planera och genomföra kompetensutveckling

1.2 Krav på innehåll

Vilken rättsinformation ska göras tillgänglig?

Lägsta nivå:

- ▣ Alla per den 1 juli 2000 gällande föreskrifter som publiceras i en egen författningssamling.

Kommentar:

- Enligt 4 § rättsinformationsförordningen är publiceringspliktiga föreskrifter sådana som ska kungöras enligt lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar. Detta innebär bl.a. att utanför publiceringsplikten faller föreskrifter som är belagda med sekretess och föreskrifter som endast reglerar en myndighets inre förhållanden eller förhållandet mellan myndigheter inbördes, förutsatt att inte vissa intressen eller personkategorier berörs av föreskriftens innehåll.
- Kravet på gällande föreskrifter innebär att även de föreskrifter som fortfarande är i kraft, men endast existerar i pappersversion, måste digitaliseras.
- Leveransförhållanden med andra myndigheter som publicerar föreskrifter i den egna författningssamlingen måste vara klargjorda.

- ▣ Referensuppgifter om vägledande avgöranden i förvaltningsärenden.

Kommentar:

- Med vägledande avgöranden avses sådana avgöranden som är av betydelse för allmänheten och som inte kan överklagas. Myndigheten avgör själv om avgörandet har denna karaktär, se 7 § rättsinformationsförordningen.
- Med referensuppgift avses att den rättsfråga som varit aktuell vid avgörandet kortfattat ska anges. Enligt Statskontorets bedömning (vilken stämms av med Domstolsverket) innebär detta att den rubrik i fetsil som föregår rättsfallsreferaten i Nytt Juridiskt Arkiv avd 1 ska tjäna som modell.

- ▣ Förteckning

Kommentar:

- För att systemet ska bli överskådligt krävs en förteckning över den rättsinformation som myndigheten publicerar. Förteckningen kan vara enkel, men ska åtminstone innehålla löpnummer / ärendenummer, titel / ärendemening samt tidpunkt för utfärdande / avgörande (i den mån inte detta redan framgår av löp- resp. ärendenummer).
- För att förteckningen ska fylla en praktisk funktion bör den bestå av s.k. hypertextlänkar till det bakomliggande dokumentet.

Önskvärd utökning:

- ▣ Allmänna råd.

- ▣ Vägledande förvaltningsavgöranden i fulltext eller i referat.

Kommentar:

- Allt material utöver den lägsta nivån är att betrakta som "övrigt innehåll" och kräver i enlighet med 9 § rättsinformationsförordningen överenskommelse med Regerings-

kansliet för publicering inom ramen för rättsinformationssystemet! Ansökan ska i dessa fall ställas till:

Regeringskansliet
Förvaltningsavdelningen
103 33 STOCKHOLM

- Om myndigheten väljer att publicera vägledande avgörande som innehåller personuppgifter i fulltext eller i referat, måste dessa med hänsyn till gällande lagstiftning sannolikt avpersonifieras. Domstolsverket har regeringens uppdrag att utreda i vilken form detta bäst ska ske för domstolssektorn (Ju 1999/2979). Domstolsverket ska samråda med Datainspektionen och uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 31 december 1999. Statskontoret har i samråd med Domstolsverket beslutat att invänta verkets ställningstagande innan ytterligare information ges i denna del.

1.3 Krav på form

På vilket sätt ska rättsinformationen göras tillgänglig?

Lägsta nivå:

- ▣ Föreskrifter ska tillgängliggöras i den form de kungörs.

Kommentar:

- Föreskrifter ska till sitt innehåll tillgängliggöras elektroniskt som den tryckta versionen. Föreskrifter ska därför bl.a. innehålla uppgift om titel, ikraftträdande, det bemyndigande som föreskriften grundas på, hänvisning till eventuellt EG-direktiv, myndighetens namn, dokumentbeteckning ("föreskrift"), utfärdandedatum och eventuellt löpnummer. Uppdelningen i paragrafer och stycken etc ska tydligt framgå. Bestämmelser om detta finns dels i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar, dels i författningssamlingsförordningen (1976:725).

- ▣ Rättsinformationen ska tillgängliggöras så enhetligt som möjligt.

Kommentar:

- Enhetligheten avser gränssnittet mot användaren, dvs när det gäller t.ex. layout, presentation, innehåll etc. Som redan nämnts kommer enhetliga mallar för detta ändamål inom kort tas fram av Regeringskansliet.
- I regeringens skrivelse 1998/99:17 (avsnitt 8.4) sägs också beträffande enhetligheten att "myndigheternas föreskrifter och SFS bör därför ha så likartad struktur och uppbyggnad som möjligt" vilket således bör gälla som riktmärke.

- ▣ I valfritt format.

Kommentar:

- Rättsinformationsförordningen ställer inget specifikt krav på format. Statskontoret anser dock att ett minimikrav är att informationen ska vara direkt presenterbar på skärmen. Med hänsyn till att användaraspekten är i fokus bör därför specifika ordbehandlarformat och liknande undvikas. Statskontoret rekommenderar därför att informationen genomgående läggs upp i ett webbanpassat märkspråk. De flesta ordbehandlare har idag enkla möjligheter att konvertera från det interna formatet till HTML (Hyper Text Markup Language).

- Åtkomligt via en enhetlig ingångs- / startsida hos resp. myndighet.

Kommentar:

- Länken från Rättsinformationssystemets gemensamma ingångssida Lagrummet (www.lagrummet.gov.se) ska leda till en startsida som enbart avser rättsinformationssystemet, dvs inte till den sida som utgörs av myndighetens ordinarie startsida. (Statskontoret hänvisar åter till de mallar som kommer tas fram för detta ändamål.)
- Regeringskansliet har ansvaret för att sammanlänkningen med Lagrummet fungerar och kommer således att inhämta aktuella och uppdaterade adressuppgifter för startsidan från resp. myndighet.

Önskvärd utökning:

- Föreskrifter i konsoliderade form.
- Möjlighet att ladda ned dokumenten (t.ex. i formaten RTF eller PDF).
- Utökade sökfunktioner på startsidan (t.ex. i form av webbanpassade programvaror för databassökning).

Kommentar:

- Något krav på publicering av konsoliderade versioner (dvs med ändringar löpande inlagda) finns inte när det gäller myndigheters föreskrifter. Om myndigheten ändå väljer att publicera föreskrifter i denna form ska detta betraktas som en utökning av systemets informationsinnehåll. Kravet att också publicera föreskrifter i den form de kungörs kvarstår således.

1.4 Aktualitet

Vilken uppdateringsfrekvens ska gälla vid publiceringen?

Lägsta nivå:

- Föreskrifter ska finnas elektroniskt tillgängliga hos myndigheten samma dag som de utkommer från trycket.

1.5 Systemtillgänglighet

Vilka tillgänglighetskrav ska systemet klara?

Lägsta nivå:

- Dygnet runt med avbrott endast för nödvändigt underhåll (se regeringens skrivelse avsnitt 8.8)

Kommentar:

- En författningsreglerad publik tjänst bör hålla en acceptabel och stabil nivå när det gäller förväntade prestandakrav i form av svarstider för ett visst antal samtidiga användare osv.
- Myndigheten kan behöva utarbeta rutiner för uppföljning av service och driftsäkerhet.

1.6 Tillförlitlighet

Vilka innehållsmässiga tillförlitlighetskrav ska ställas på informationen?

Lägsta nivå:

▣ Kvalitet

Kommentar:

- Viktigast är kvaliteten upprätthålls även för den elektroniska versionen. De innehållsmässiga kraven som angetts under punkt 3 ovan ska tydligt framgå.
- Det är också viktigt att korrekturläsning görs på samma noggranna sätt som för den tryckta versionen.

1.7 Säkerhet

Lägsta nivå:

▣ Säkerheten i det egna systemet ska upprätthållas.

▣ Rättsinformationen ska inte kunna manipuleras utifrån.

Kommentar:

- Den skrift som Regeringskansliet f.n. sammanställer och som beskriver den tekniska arkitekturen för främst etapp 2 kommer innehålla ett säkerhetsavsnitt. Såväl generella som specifika säkerhetskrav kan därför komma att preciseras senare. Se även regeringens skrivelse avsnitt 8.9 för en övergripande beskrivning av vilka säkerhetsåtgärder som kan bli aktuella.

1.8 Tidpunkt när rättsinformationen ska finnas tillgänglig

Lägsta nivå:

▣ Senaste datum enligt förordningen är den 1 juli 2000.

▣ Myndigheterna bör göra sin rättsinformation tillgänglig snarast möjligt med målet att etapp 1 ska vara uppfylld senast den 31 mars 2000.

Kommentar:

- Med hänsyn till de relativt enkla krav som ställs i etapp 1 vill Statskontoret sätta upp ett högre mål än vad författningen reglerar. Statskontoret anser att rättsinformationen bör göras tillgänglig snarast möjligt. Införandet, dvs att myndigheternas rättsinformation finns tillgänglig på Internet, bör därför ske så fort situationen hos respektive myndighet så medger.
- Statskontorets slutrapport till regeringen, som ska lämnas till regeringen senast den 1 juni 2000, kommer att redovisa vad som uppnåtts hos myndigheterna per den 31 mars 2000.

- Uppföljningen kommer också att redovisa i vad mån "önskvärda utökningsfunktioner" tagits i drift, t.ex. beträffande utökade sökmöjligheter, märkning eller publicering av fler dokumenttyper.

2 Undantag från skyldigheten att tillgängliggöra

- Enligt 14 § rättsinformationsförordningen får samordningsmyndigheten (Regeringskansliet), om det finns särskilda skäl, på begäran av en informationsansvarig myndighet överta ansvaret. Det ansvar som avses tar i första hand sikte på själva publiceringen / tillgängliggörandet av rättsinformationen och det driftmässiga ansvaret. Myndigheten har således fortfarande det innehållsmässiga grundansvaret, dvs när det gäller informationens kvalitet, aktualitet m.m.
- De myndigheter som kan komma i fråga för undantaget är främst de som skulle förorsakas en oproportionerligt stor kostnad för tillgängliggörande i enlighet med kraven i rättsinformationsförordningen av endast en liten mängd information.
- I Statskontorets uppdrag ingår att uppmärksamma de myndigheter som här kan bli aktuella. Statskontoret bedömer att det i dagsläget, med hänsyn till den låga tekniska nivå som preciseras i denna promemoria och som kan genomföras med relativt billiga verktyg, är få myndigheter som kan komma i fråga för undantaget.
- När det gäller den teknik som förutsätts användas i etapp 2 är dock kostnadsbilden en annan. Tillsammans med det faktum att ett stort antal myndigheter har en relativt låg utgivningsfrekvens, vilket framgick av Statskontorets kartläggning under våren 1999, kan därför betydligt fler myndigheter på sikt komma att bli aktuella för utnyttjande av undantaget. Statskontoret avser att återkomma med mer riktade frågor till de myndigheter som ligger i detta skikt. Under tiden vill Statskontoret be myndigheterna analysera sin resp. situation i detta avseende och överväga vilka handlingsalternativ som står till buds.

3 Kompetensutveckling

- Statskontoret konstaterade i kartlägningsrapporten (1999:9) att kompetens i fråga om elektronisk dokumenthantering, sökverktyg etc, är en kritisk framgångsfaktor vid införande av rättsinformationssystemet. Vidare konstaterades att någon avancerad produktutbildning inte kan genomföras innan Regeringskansliet meddelat närmare anvisningar om bl.a. standarder och verktyg för etapp 2.
- Myndigheterna bör under tiden överväga vilken kompetensutveckling som bör genomföras under etapp 1. Det kan t.ex. finnas behov av att sprida information till berörda inom myndigheten om
 - det nya rättsinformationssystemets mål, innehåll etc
 - myndighetens nuvarande rutiner och produktionsprocesser
 - myndighetens eget material vad avser dokumentens innehåll
 - det egna projektets inriktning, organisation och tidplan
- Vid myndigheter där Internetlösningar ännu inte är allmänt etablerade kan det finnas behov av grundläggande information om webbens uppbyggnad och de tekniker som används i denna miljö (IP-teknik, HTML etc).

- ▣ Det finns sannolikt också behov av allmän information angående de tekniker för dokumentmärkning som förväntas krävas i senare etapper, dvs X-ML-märkning enligt en DTD, liksom när det gäller användning av IR-programvaror och Z39.50.
- ▣ Statskontoret har inte ännu planerat att genomföra några centrala insatser för kompetensutveckling då myndigheternas situation och kompetens varierar i så hög grad. Gemensamma insatser för kompetensutveckling kan dock komma att planeras om det finns starka önskemål från myndigheterna.

4 Statskontorets samordning

- ▣ Det är myndigheternas ansvar att göra sin rättinformation tillgänglig och att leva upp till de krav som ställs i rättsinformationsförordningen. Statskontorets roll är att stödja och samordna myndigheternas arbete
- ▣ Myndigheternas kontaktpersoner är den viktigaste kontaktytan mot såväl Statskontoret som andra deltagande aktörer. Kontaktpersonerna kan utgöra ett nätverk mellan myndigheterna och mot andra deltagande sektorer (t.ex. länsstyrelserna eller domstolarna). Seminarier med möjlighet till erfarenhetsutbyte kan komma att arrangeras i såväl Statskontorets som Regeringskansliets regi.

4.1 Teknikstöd

- ▣ Statskontoret kommer sträva efter att så långt som möjligt utnyttja modern teknik så att det samordnande arbetet i hög utsträckning kan bedrivas virtuellt och med snabba medel. De resurser som finns tillgängliga är bl.a.
 - E-post
 - Regeringskansliets projektwebbplats på URL www.elit.se/RK/rattsdok.nsf
(gå in med användarnamn "rattsdata" och lösenord "projekt")
- ▣ Webbplatsen kan användas för bl.a. diskussioner, snabbenkäter, e-konferenser m.m. Denna arbetsmetod skapar också möjligheter för myndigheterna att på ett enkelt sätt själva ta initiativ, söka information och etablera kontakter över myndighetsgränserna.

4.2 Referensgrupp

- ▣ En referensgrupp kommer bildas med representanter för olika typer av myndigheter. Gruppen ska lämna synpunkter på olika aktiviteter och frågeställningar med anknytning till uppbyggnadsarbetet.

4.3 Resultatuppföljning

- ▣ Statskontorets kommer att följa upp situationen hos myndigheterna under november 1999. Uppföljningen kommer att koncentreras till vilka åtgärder som vidtagits hos respektive myndighet för att uppnå målbilden för etapp 1. Resultatet kommer att redovisas till regeringen senast den 1 december 1999.

- En avslutande uppföljning kommer också att göras innan Statskontorets avrapportering till regeringen *den 1 juni 2000*.

4.4 Inköpssamordning

- Statskontoret har ramavtal angående Internettjänster som kan avropas av myndigheterna. Avtalen upphör att gälla vid årsskiftet vilket innebär att avrop måste ske senast den 31 december 1999.
- Statskontoret undersöker för närvarande myndigheternas intresse för särskilda avropsavtal som stöd för införande av den första etappen av rättsinformations-systemet. De tjänster som avses är främst
 - Drifttjänst för myndigheter som inte kan eller vill sköta tekniken själva, dvs webbhotell eller motsvarande.
 - Startpaket, server med mjukvara, för de som saknar utrustning och erfarenhet men som ändå avser att sköta driften själva.
- Statskontoret kommer att snarast möjligt återkomma till myndigheterna med information om ramavtal för dessa tjänster kommer att tillhandahållas och när de i så fall finns tillgängliga.
- Under våren 2000 kommer Statskontoret att genomföra en ramavtalsupphandling av bl.a. X/ml-verktyg och -tjänster för generella behov, dvs. inte enbart för rättsinformationssystemet. Myndigheterna kan dock inte utgå från att dessa ramavtal kan utnyttjas för avrop före den 1 juli 2000.

4.5 Kontaktperson

Ansvarig inom Statskontoret är Per-Erik Wejshammar

Tel: 08 – 454 47 07

Fax: 08 – 454 47 70

E-post: per-erik.wejshammar@statskontoret.se

Postadress:

Statskontoret

Box 2280

103 17 STOCKHOLM

Uppföljningsenkät 2, april 2000

Myndigheternas införande av rättsinformations-systemet

– Slutlig uppföljning av etapp 1

Statskontoret har regeringens uppdrag (Ju 1999/2978) att samordna myndigheternas arbete med införandet av det nya rättsinformationssystemets etapp 1. I den första etappen prioriteras att samtliga myndigheters rättsinformation görs tillgänglig på Internet.

Bifogat finns en enkätförfrågan ”Uppföljning 2 – Myndigheternas införande av rättsinformationssystemets etapp 1.” Syftet med enkäten är att inhämta information om

- tidpunkt då målbilden för etapp 1 är uppfylld
- vilka åtgärder som återstår för de myndigheter som inte är klara den 31 mars 2000
- eventuella synpunkter inför kommande etapper

Resultatet av enkätundersökningen kommer att utgöra underlag för den slutredovisning som Statskontoret ska lämna till regeringen senast *den 1 juni 2000*.

Enkätsvaren ska vara Statskontoret tillhanda per post, fax eller e-post senast måndagen den 17 april 2000.

Statskontoret vill be myndigheterna respektera detta datum!

Bestämmelserna om myndigheternas informationsansvar i enlighet med rättsinformationsförordningen (1999:175) inträder *den 1 juli 2000*. Statskontoret har dock rekommenderat att myndigheterna planerar sitt arbete och genomför aktiviteter så att kraven enligt förordningen är uppfyllda senast *den 31 mars 2000*. Redovisningen till regeringen kommer därför baseras på läget vid den sistnämnda tidpunkten.

De myndigheter som har planerat för ett införande senast *den 1 juli 2000* ombeds att i enkäten kortfattat redogöra för vilka åtgärder och / eller aktiviteter som återstår innan arbetet slutförts.

Om någon myndighet har en färdigtidpunkt som inträder *efter den 1 juli 2000* vill vi uppmana till att snarast söka undantag från informationsansvaret (såvida inte detta redan gjorts) eftersom rättsinformationsförordningen då inte kan uppfyllas.

Nedan återges i sammandrag den målbild för etapp 1 som delgavs myndigheterna i slutet av september månad 1999. Målbilden utgår från bestämmelserna i rättsinformationsförordningen och anger *en lägsta nivå* för vad myndigheterna ska uppfylla.

Målbild för etapp 1 i sammandrag

Dokumenttyper / systeminnehåll

- Alla per den 1 juli 2000 gällande föreskrifter som publiceras i egen författningssamling
- Referensuppgifter om vägledande avgöranden i förvaltningsärenden, alt. i fulltext eller referat med iakttagande av bestämmelserna i bl.a. Personuppgiftslagen (1998:204)
- Förteckning / register

Form

- Föreskrifter ska innehållsmässigt tillgängliggöras i den form de kungörs (dvs kraven i KungL 1976:633 och författningssamlingsförordningen 1976:725 ska iakttas)
- Rättsinformationen kan tillgängliggöras i valfritt format
- Rättsinformationen bör tillgängliggöras så enhetligt som möjligt (dvs föreskrifter bör till struktur och uppbyggnad följa SFS)

Aktualitet

- Föreskrifter ska finnas elektroniskt tillgängliga hos myndigheten senast samma dag som de börjar gälla – *OBS! Detta är en korrigering jämfört med den tidigare delgivna målbilden!*

Tillgänglighet

- Systemet ska vara tillgängligt dygnet runt med avbrott endast för nödvändigt underhåll

Säkerhet

- Säkerheten i det egna systemet ska upprätthållas
- Rättsinformationen ska inte kunna manipuleras utifrån

Ikraftträdande / senaste startdatum

- Senaste datum enligt förordningen är den 1 juli 2000
- Myndigheterna bör göra sin rättsinformation tillgänglig snarast möjligt med målet att etapp 1 ska vara uppfylld senast den 31 mars 2000

Samtliga myndigheter ombeds besvara enkäten, dvs även de myndigheter som tidigare meddelat att man är färdiga med sina resp. arbeten.

Som vanligt kan också en PDF-version av såväl detta missiv som enkäten hämtas från Regeringskansliets projektwebbplats på adress:

<http://flipper.elit.se/RK/rattsdok.nsf/html/start>

(användarnamn: rattsdok, lösenord: projekt)

Eventuella frågor med anledning av denna enkät kan ställas till Per-Erik Wejshammar på något av nedanstående sätt.

Per-Erik Wejshammar
Tel: 08 - 454 47 07
Fax: 08 - 454 47 39
e-post per-erik.wejshammar@statskontoret.se

Statskontoret
Box 2280
103 17 STOCKHOLM

Uppföljning 2

– Myndigheternas införande av rättsinformationssystemets etapp 1

Myndighet..... Kontaktperson..... Telefon..... E-post..... Webbplats (URL till startsidan för Er rättsinformation)	Enkätsvaren ska vara Statskontoret till- handa senast den 17 april 2000. Sänds till adress: Statskontoret Box 2280 103 17 STOCKHOLM Fax: 08 – 454 47 39 per-erik.wejshammar@statskontoret.se
Måluppfyllelse etapp 1 - Frågorna avser läget per den 31 mars 2000	
1. Uppfyller Ni Statskontorets målbild för etapp 1?	☐ Ja → Gå till fråga 2 ☐ Nej → Gå till fråga 1.a
1a. Vid vilken tidpunkt beräknar Ni att målbilden uppfylls? <i>(OBS: Vid tidpunkt efter 2000-07-01 bör undantag sökas!)</i>	☐ Ange tidpunkt
1b. Vad återstår att göra (beskriv kort och koncist åtgärder / aktiviteter eller dyl.)?	
1c. Finns en beslutad genomförandeplan?	☐ Ja ☐ Nej

2. Synpunkter inför nästa etapp, t.ex. beträffande samordningsbehov, tekniska lösningar etc

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Statskontoret tackar för Er medverkan och ber Er sända enkätsvaren så att de är Statskontoret tillhanda senast den 17 april 2000.

Statskontoret
Box 2280
103 17 Stockholm
Fax: 08 – 454 47 39
E-post: per-erik.wejshammar@statskontoret.se

Sammanställning av svaren från uppföljningsenkät 2

Myndighet	Uppfylls målbilden för etapp 1?	Om nej, ange tidpunkt då ni bedömer att målbilden uppfylls?	Vad återstår att göra?	Finns en beslutad genomförandeplan?	Övriga synpunkter
Affärsverket Svenska Kraftnät	Ja				SvK följer med intresse utvecklingen. Verket har inga mängder av föreskrifter utan är öppna för förslag avseende nya lösningar.
Alkoholinspektionen	Ja				
Allmänna Reklamationsnämnden	*				* ARN har ännu inte utrett frågan hurvida man omfattas av informationsansvar eller inte i enlighet med bestämmelserna i rättsinformationsförordningen. Verket avger beslut i tvisteärenden mellan två parter som utmynnar i en rekommendation. Besluten är inte överklagbara i vanlig ordning, men kan omprövas av nämnden. Parterna kan också föra frågan vidare till en domstolsprocess. Nämnden ska ta ställning till om dessa beslut är att anse som "vägledande avgöranden i förvaltningsärenden". Om de inte är det kommer sannolikt nämnden söka överenskommelse med RK om att få publicera vissa av besluten som frivilligt material inom ramen för rättsinformationssystemet.
Arbetskyddsstyrelsen	Nej	*	Om vår ansökan beviljas återstår inga åtgärder. Registret finns redan tillgängligt på vår hemsida sedan ett antal år tillbaka. Om ansökan inte beviljas måste ett omfattande arbete med inskanning av författningar påbörjas. Problemet är att vårt register idag innehåller konsoliderade versioner av författningarna, inte historiska. Dessutom saknas bilder för äldre författningar.	Nej	* Tidpunkten är helt beroende av RK:s beslut med anledning av den ansökan som styrelsen lämnade in i början av december 1999 och som ännu inte har besvarats.
Arbetsgivarverket	Ja				
Arbetsmarknadsstyrelsen	Nej	1/7-00	Vi har av främst tekniska skäl misslyckats med att gå igång 2000-03-31 som var vår ambition samtidigt som vi (se nedan) har kommit i en ny situation vad gäller innehållet i våra författningar. Just nu har vi konverterat vår regelbok till HTML-format i vilken ingår de författningar (AMSFS) som ska bli en del av rättsinformationssystemet. Vi är i slutskedet vad gäller att kunna på verkets hemsida publicera Regelboken samt i den delen den avser författningar för rättsinformationssystemet, göra dessa åtkomliga via Lagrummet med beaktande av de förslag till portal som projektet föreslagit. En kvalitetssäkring av författningar ska göras så att de uppfyller de krav som nu ställs för publicering i rättsinformationssystemet. Samtidigt har regeringen tidigare lagt (sommaren 2000 i stället för den 1 januari 2001) omfattande regelförändringar för verksamheten som innebär att fram till 2000-07-01 kommer i stort sett alla författningar (men också allmänna råd och föreskrifter för länsarbetsnämnderna) att behöva arbetas om. AMS kan därför inte utesluta att vi tvingas att hos Regeringskansliet ansöka om undantag från tidpunkten 2000-07-01	Ja	
Banverket	Ja				
Bokföringsnämnden	Ja				Beroende på vad framtida etapper kommer kräva av myndigheterna bör RK utarbeta och meddela vilka stöd-

Bilaga 4

					möjligheter som kommer erbjudas.
Boverket	Nej	1/7-00	Ca 75 föreskrifter återstår att digitalisera och lägga in på servern. En ny webbplats för Boverket har byggts upp. Slutjustering av webbplatsen pågår.	Ja	
Brottsövermyndigheten	Ja				
Centrala Studiestödsnämnden	Ja				Vi utgår ifrån att vi kommer att behöva investera i teknik inför etapp 2. Ärendet är anmält och kommer att beredas i vår IT-ledning inom kort. Vi kan därefter lämna besked om hur och vad vi ska göra. Det vi behöver är en fastställd tidpunkt för införande av etapp 2.
Datainspektionen	Ja				Efterlyser besked om framtida driftstöd för små myndigheter utan XML-kompetens.
Domstolsverket	Nej	1/7-00	Två bilagor ska skrivas in elektroniskt i DV:s författningssamling. Arbetet med referensuppgifter om vägledande avgöranden kvarstår. Mallar för detta ändamål ska tas fram och interna föreskrifter beslutas. Materialet ska göras tillgängligt för samtliga, dvs inte endast de som är anslutna inom domstolväsendet.	Ja	
Ekonomistyrningsverket	*				* Omfattas inte av informationsskyldighet enl. RiF
Elsäkerhetsverket	Ja				Efterfrågar rimlig tidplan och besked om vad som krävs i god tid. <u>Entydiga</u> besked!! Om vi formgivningsmässigt <u>måste</u> anpassa oss till givet utseende måste ni hålla med mall. Om kostsam teknisk lösning krävs (t.ex. databashantering) förutsätter vi att myndigheter med liten utgivning får dispens eller hjälp. Efterfrågar också en supportgrupp med befogenhet att svara. <u>Snabba svar!</u> Vi har t.ex. fortfarande ej fått svar på om vi får lägga ut våra allmänna råd. Följd: Vi lade ut dem ändå...
Finansinspektionen	Ja				
Fiskeriverket	Nej	1/7-00	Två grundförfattningar med ett mycket stort antal ändringar behöver förnyas. För att undvika rekonstruktion av de äldsta ändringarna och för en bättre överblick önskar verket presentera ett konsoliderat "nytryck" av dessa författningar när de första gången tillgängliggörs på Internet.	Nej	
Försvarsmakten	Ja				
Granskningsnämnden för Radio och TV	Ja				
Högskoleverket	Ja				Avvaktar resultat av XML-upphandling. När är denna färdig?
Justitiekanslern	Nej	1/7-00	JK har anlitat Sema Group för att skapa en hemsida för JK. Själva hemsidan är nu tillgänglig. Det som återstår är att en mall ska ordningsställas för att våra beslut ska kunna göras tillgängliga via hemsidan. Det besked vi erhållit från Sema Group är att denna mall ska tillhandahållas under april månad. Därefter kan JK börja föra in sina beslut, vilket bör ta högst några veckor.		
Kammarkollegiet	Nej	1/6-00	Digitalisera våra SFS och lägga ut dem	Ja	
Kemikalieinspektionen	Ja				Samordning av tekniska lösningar. Samarbete - möten, seminarier, nätverk av kontaktpersoner.
Kommerskollegium	Ja				Mer information behövs! Vad innebär beslutet om XML konkret? Har läst PM 2000-01-17, men det behövs en kommentar alt. ett möte med myndigheterna.
Konkurrensverket	Ja				

Bilaga 4

Konsumentverket	Nej	1/7-00	30 st föreskrifter ska skannas in. Dessa kommer att vara tillgängliga på verkets webbplats from den 1/7.	Nej	Konsumentverket / KO har för avsikt att ansöka om dispens från etapp 2 av införandet. Verket vill åberopa undantaget i 14 § RiF att RK ska ta över ansvaret för tillgängliggörande och drift. Anledningen är att utgivningen av KOVFS är liten, 1999 kom 11 st, 1998 kom 13 st, 1997 kom 5 st osv. Verket vill gärna ha närmare besked om formalia för detta.
Kriminalvårdsstyrelsen	*				* Har ansökt om undantag från informations skyldighet, vilket innebär att RK kommer att överta publiceringsansvaret. Alla föreskrifter finns tillgängliga på Internet via Sema Group, dock ej kostnadsfritt. I övrigt uppfylls kraven för den första etappen.
Lantmäteriverket	Nej	20/4-00	Avslutande tekniska åtgärder för att koppla informationen till Lagrummet.	Nej	
Luftfartsverket	Nej	1/7-00	Luftfartsverket har ansökt om dispens för att inte publicera viss information som har SFS-status. Övrig information kommer att publiceras den 1 juli 2000. Därav svaret "Nej" vid fråga 1. En modifiering ska göras av befintlig databas för att anpassa den till nya uppgifter. Dessutom ska en teknisk utredning göras för att fastställa vilken metod som ska användas vid publicering. En ingångssida ska projekteras.	Ja	För att fastställa en realistisk tidsplan inför nästa etapp måste en dialog med myndigheterna föras. Om befintliga system ska kodas om till XML måste stora jobb göras. Möjligtvis är en fasad införing av etapp 2 att föredra. Istället för att lägga ribban högt så finns det fördelar med att höja den gradvis.
Läkemedelsverket	Ja				Läkemedelsverket har föreskrifter som bl.a. innehåller tabeller. F.n. finns föreskrifterna i elektronisk form, men de kan inte skrivas ut på papper. Verket arbetar med att åtgärda denna tekniska fråga så snart som möjligt.
Nämnden för Offentlig Upphandling	Nej	1/7	Vi lägger redan idag ut s.k. vägledande avgöranden som är att betrakta som. Några mindre justeringar av rutinerna ska emellertid göras innan vi anser oss uppfylla förordningens krav		
Närings- och Teknikutvecklingsverket	Ja				
Patent- och Registreringsverket	Nej	1/7-00	Inskanning och redigering ska göras av de författningar som ännu inte finns tillgängliga på webbplatsen.	Nej	
Post- och Telestyrelsen	Ja				En tidsplan för etapp 2 behövs. Likaså behövs en specificerad projektplan – hur ska etapp 2 konkret genomföras för myndigheterna? Viktigt att systemets kvalitet blir god och att arbetet inte forceras. Väsentligt att ramavtal för XML- och sökverktyg finns. PTS har startat olika projekt för att införa bl.a. ett intranät och elektronisk dokumenthantering, vilka måste samordnas med rättsinformationssystemet.
Radio- och TV-verket	Ja				
Revisorsnämnden	Ja				Efterfrågar möjlighet till / besked om central lösning för de små myndigheter som ej har tekniska / ekonomiska möjligheter att sköta drift och utveckling av den IT-miljö som lär krävas för etapp 2-3. Alternativt vore det önskvärt om Regeringskansliet kunde rekommendera en "värdmyndighet" som kan äta sig den tekniska delen av driften. Önskvärt vore också framtagande / upphandling av utbildningspaket för XML m.m.
Riksarkivet	Ja				Avvaktar förnyad upphandling i Regeringskansliet. Avvaktar gemensamma systemlösningar. Deltar i dokumentanalysgruppen för utvecklande av en DTD, även för RA-specifika dokumenttyper såsom förvaltningsbeslut om gallring och bilagor till gallrings-

Bilaga 4

					föreskrifter. Föreseningar i Regeringskansliet fördröjer vårt arbete.
Riksförsäkringsverket	Ja				RFV har för avsikt att börja planera för genomförandet av etapp 2. RFV har tänkt att i budget för år 2001 kunna planera för de resurser som behövs för genomförande. Det är därför viktigt för RFV att så snabbt som möjligt få kännedom om: (1) Tidsplan för etapp 2, (2) Statskontorets stöd i form av upphandling av teknik och utbildning (innehåll och kostnader), (3) Fastställd DTD, (4) Övriga krav som ställs på strukturen i myndigheternas databaser.
Riksgäldskontoret	Ja				
Rikspolisstyrelsen	Nej	1/7-00	RPS ser f.n. över sitt regelverk i sak. Texterna ska läggas in i Word-mallar och sedan HTML-konverteras.	Ja	
Riksskatteverket	Ja				
Riksåklagaren	Nej	Maj/juni-00	Tryckdatum saknas. Frivilligt material ska läggas upp.	Ja	
Rättshjälpsnämnden	Ja		Vi saknar i dagsläget egen hemsida men planerar ev. en sådan beroende på vilket beslut som tas angående Rättshjälpsmyndighetens organisation (utredning pågår som förväntas vara klar till sommaren). I den mån det förekommer referatavgöranden sänds dessa till Domstolsverket för publicering på deras hemsida.		
Sjöfartsverket	Nej	1/7-00	Digitalisering av vissa föreskrifter. Slutlig utformning av startsidan. Skapa enklare sökmöjligheter.		
Skogsstyrelsen	Ja				
Socialstyrelsen	Nej	1/7-00	HTML-kodning av resterande SOSFS. Korrekturläsning och rättning av HTML-dokument. Omvandling av bilagor till elektroniska dokument. Framtagning av databas för metadata till SOSFS för att förbättra sökmöjligheterna för våra besökare. Inmatning av metadata till varje SOSFS.	Nej	
Sprängämnesinspektionen	Ja				Om XML blir ett krav kommer undantaget sökas.
Statens Energimyndighet	Ja *				* Omfattas inte av informationsskyldighet - Publicerar i Nuteks författningssamling.
Statens Invandrarverk	Nej	1/7-00	Konvertera och publicera samtliga författningsdokument på SIV:s externa webbsida. SIV byter namn den 1/7 till Migrationsverket. Ny webbsida kommer att lanseras lagom till namnbytet. Publicering av författningsdokument kommer att ske först då. Arbete pågår just nu med layout och struktur av den nya webbsidan.	Ja	
Statens Jordbruksverk	Nej	1/7-00	Arbete pågår med att föra över verkets ca 250 grundföreskrifter till PDF-format och till det söksystem och den systematik som finns på verkets hemsida.	Nej	
Statens Kulturråd	Nej	Snarast	Skanna in dokument (alt HTML-koda) och lägga upp dem på webbplatsen.	Nej	Om andra lösningar krävs (t.ex. databaser, XML-kodning) behövs ytterligare kunskaper införskaffas. Kulturrådet står inför en omarbetning av webbplatsen, vilket kan komma att medföra att dessa tekniska lösningar byggs in. Den nya webbplatsen ska enligt planerna vara i drift senast den 1/10-00.
Statens Kärnkraftinspektion	Ja				
Statens Livsmedelsverk	Nej	1/7-00	Några bilagor till föreskrifter är ännu inte utlagda.	Ja	Om det kommer att ställas krav på en XML-lösning behöver verket extra medel för att täcka kostnaderna.
Statens Naturvårdsverk	Ja				Önskar information från rättsinformationsprojektet angående aktuell status och vilka tidsplaner som gäller samt besked om klara tekniska krav på databaser.

Bilaga 4

					sökgränssnitt (Z39.50?) m.m. Därtill önskas ramavtal för XML-produkter samt konsulttjänster som vi kan avropa ifrån.
Statens Räddningsverk	Nej	1/6 – 1/7-00	Två äldre ändringsföreskrifter saknas, men ska skannas in. Förteckningen ska göras om. Allmänna råd ska läggas upp.		XML-stöd behövs, särskilt under strukturfasen, i form av t.ex. seminarier och erfarenhetsutbyte.
Statens Skolverk	Ja		Ny URL kommer under maj månad när hemsidan görs om (frames ska bl.a. plockas bort för att åstadkomma en enklare länkning).		Skolverket avser att etablera kontakt med Riksförsäkringsverket eftersom samma programvara för databaser används (Basis +)
Statens Strålskyddsinstitut	Ja				
Statistiska Centralbyrån	Ja				
Styrelsen för Ackreditering och Teknisk Kontroll	Ja				SWEDAC ser det som mycket angeläget att så snart som möjligt få en detaljerad målbeskrivning för etapp 2. Vidare vore att föredra en period om minst två år från dagens datum för införande av sökfunktionen Z39.50.
Sveriges Geologiska Undersökning	Ja *				* Omfattas inte av informationsskyldighet - Publicerar i Elsäkerhetsverkets författningssamling
Totalförsvarets Pliktverk	Ja				Efterlyser mallar och verktyg för XML samt besked om utvecklings- och framtidsplaner. Kontaktpersoner borde kunna hittas direkt i Lagrummet.
Tullverket	Nej	1/7-00	Konvertering av ytterligare några Word-dokument till pdf-format. Skapa ingångsportalen för Tullverkets lagrum. Skapa innehållsförteckning (indexsida) och länkar från denna. Se över möjligheten att lägga till sökfunktion för PDF-filer, en s.k. plug-in till vår IIS.	Nej	
Utlänningsnämnden	Ja				
Vägverket	Nej	1/7-00	Digitalisering av resterande pappersdokument. Slutlig konvertering av alla ingående föreskrifter med hjälp av automatiserad konverteringsrutin. Kontrolläsning av databas med registeruppgifter. Tillverkning av ASP-sidor (söksidor). Layout av webbsidor och textinnehåll på ingångssidor. Enligt planen ska allt vara klart till den 1 juni. Därefter återstår test och de justeringar som kan krävas inför ikraftträdandet den 1 juli.	Ja.	
Överstyrelsen för Civil Beredskap	Ja *	5/4-00	* Klara (i princip) den 5 april.	Ja	